

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

งบการเงิน

ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ
บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งคาดว่า จะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่น มีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็น สาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐาน การรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้ สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจาก การทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของบริษัทในการดำเนินงาน ต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชี สำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่ สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

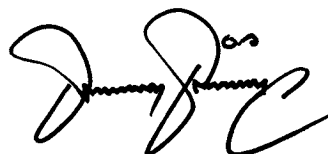
การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริต อาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้น การแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า โดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้บริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ และประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ชวลา เทียนประเสริฐกิจ

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัทส ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	635,110	677,233
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	7	50,776,737	48,100,449
ลูกหนี้อื่น	8	387,733	333,584
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>51,799,580</u>	<u>49,111,266</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม	7	36,660	34,555
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์	9	181,392	260,000
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	10	103,883	144,323
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	11	868,424	882,243
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		78,596	78,659
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>1,268,955</u>	<u>1,399,780</u>
รวมสินทรัพย์		<u><u>53,068,535</u></u>	<u><u>50,511,046</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	5 และ 12	3,385,848	3,152,128
เจ้าหนี้การค้า		4,334	3,009
เจ้าหนี้อื่น	13	776,170	685,182
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน			
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5 และ 12	3,517,400	2,803,289
หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	12	3,959,584	2,998,951
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		628,436	673,953
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>12,271,772</u>	<u>10,316,512</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	5 และ 12	6,976,196	8,891,309
หุ้นกู้	12	11,620,750	13,066,064
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	14	99,406	96,988
ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	15	64,496	68,867
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>18,760,848</u>	<u>22,123,228</u>
รวมหนี้สิน		<u>31,032,620</u>	<u>32,439,740</u>

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)			
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	16 และ 24		
ทุนจดทะเบียน			
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท		6,000,000	6,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท			
ชำระครบแล้ว		6,000,000	6,000,000
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
ทุนสำรองตามกฎหมาย	17	600,000	600,000
ยังไม่ได้จัดสรร		15,435,915	11,471,306
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		22,035,915	18,071,306
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		53,068,535	50,511,046

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
รายได้			
รายได้จากสินค้าบุคคล		13,388,865	12,433,577
รายได้จากสินค้าผ่อนชำระ		18,931	22,653
รายได้อื่น	19	1,143,204	1,074,911
รวมรายได้		14,551,000	13,531,141
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายในการขาย	20	877,872	842,672
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	20	2,895,504	2,830,542
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	7, 8 และ 20	3,918,041	3,930,139
ต้นทุนทางการเงิน	5 และ 22	914,458	955,525
รวมค่าใช้จ่าย		8,605,875	8,558,878
กำไรก่อนภาษีเงินได้		5,945,125	4,972,263
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	23	1,192,311	992,949
กำไรสุทธิสำหรับปี		4,752,814	3,979,314

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงาน			
ที่กำหนดไว้		4,744	(2,310)
ภาษีเงินได้ของรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไร			
หรือขาดทุนในภายหลัง		(949)	462
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี		3,795	(1,848)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		4,756,609	3,977,466
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	บาท	7.93	7.31
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หมายเหตุข้อ 24)	หุ้น	600,000,000	544,109,589

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	กำไรสะสม			รวม ส่วนของ ผู้ถือหุ้น
		ทุนเรือนหุ้น	จัดสรรเป็น		
		ทุนที่ออกและ ชำระแล้ว	สำรอง ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้ จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560		4,500,000	450,000	9,656,840	14,606,840
หุ้นปันผลจ่าย	25.1	1,500,000	-	(1,500,000)	-
เงินปันผลจ่าย	25.1	-	-	(513,000)	(513,000)
สำรองตามกฎหมาย	17	-	150,000	(150,000)	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	3,977,466	3,977,466
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		6,000,000	600,000	11,471,306	18,071,306
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		6,000,000	600,000	11,471,306	18,071,306
เงินปันผลจ่าย	25.2	-	-	(792,000)	(792,000)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	4,756,609	4,756,609
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		6,000,000	600,000	15,435,915	22,035,915

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษีเงินได้		5,945,125	4,972,263
รายการปรับปรุง :			
ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย		152,832	178,225
ต้นทุนค่าเรือถอน		429	1,399
ดอกเบี้ยรับ		(13,407,796)	(12,456,230)
ต้นทุนทางการเงิน		914,458	955,525
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		3,918,041	3,930,139
ค่าใช้จ่ายภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน		9,319	2,310
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		1,657	(286)
		(2,465,935)	(2,416,655)
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม		(6,462,012)	(8,561,095)
ลูกหนี้อื่น		(54,098)	(66,219)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		898	(1,495)
เจ้าหนี้การค้า		1,325	(510)
เจ้าหนี้อื่น		173,563	115,682
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน		2,756	8,124
ภาระผูกพันการเรือถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า		(1,592)	-
เงินสดใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน		(8,805,095)	(10,922,168)
เงินสดรับจากดอกเบี้ยรับ		13,273,374	12,310,665
จ่ายผลประโยชน์พนักงาน		(4,913)	-
จ่ายดอกเบี้ย		(987,193)	(1,013,084)
จ่ายภาษีเงินได้		(1,224,660)	(1,065,357)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมดำเนินงาน		2,251,513	(689,944)

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : พันบาท

	หมายเหตุ	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์		(26,070)	(59,516)
เงินสดรับจากการขายอุปกรณ์		380	1,635
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		(9,461)	(39,482)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน		<u>(35,151)</u>	<u>(97,363)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		42,014,988	29,844,864
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		(41,777,804)	(30,282,048)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน		2,684,095	3,793,740
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน		(3,887,764)	(5,629,922)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้		2,500,000	3,500,000
เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้		(3,000,000)	-
จ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท		(792,000)	(513,000)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน		<u>(2,258,485)</u>	<u>713,634</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ		(42,123)	(73,673)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม		677,233	750,906
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	6	<u><u>635,110</u></u>	<u><u>677,233</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	สารบัญ
1	ข้อมูลทั่วไป
2	เกณฑ์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน
3	นโยบายการบัญชีที่สำคัญ
4	ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด
5	รายการบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
6	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
7	ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม
8	ลูกหนี้อื่น
9	ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์
10	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
11	ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
12	หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย
13	เจ้าหนี้อื่น
14	ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน
15	ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า
16	การจัดการส่วนทุน
17	สำรองตามกฎหมาย
18	รายงานทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน
19	รายได้อื่น
20	ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ
21	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
22	ต้นทุนทางการเงิน
23	ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้
24	ทุนเรือนหุ้น
25	เงินปันผลจ่าย
26	เครื่องมือทางการเงิน
27	ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
28	การอนุมัติงบการเงิน

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน) “บริษัท” เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่ชั้น 5 อาคารสาทรสแควร์ออฟฟิศทาวเวอร์ 98 ถนนสาทรเหนือ สยาม บางรัก กรุงเทพมหานคร

บริษัทใหญ่คือ ACOM CO., LTD. ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศญี่ปุ่น

บริษัทดำเนินธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินแก่ผู้บริโภครายย่อย ซึ่งได้แก่ สินเชื่อบุคคล และสินเชื่อผ่อนชำระ

บริษัทประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2555

2. เกณฑ์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

2.1 บริษัทจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

งบการเงินของบริษัท ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป กฎระเบียบและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง และตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559”

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (หมายเหตุข้อ 3)

ปัจจุบันบริษัทดำเนินกิจการในส่วนงานทางธุรกิจเดียว คือ ธุรกิจให้บริการทางการเงินแก่ผู้บริโภครายย่อย และดำเนินธุรกิจในส่วนงานทางภูมิศาสตร์เดียว คือ ในประเทศไทย

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน

ในระหว่างงวด บริษัท ได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับ การปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นทางการเงินของบริษัท

2.3 มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่ผลบังคับใช้

2.3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่

สภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1 การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก

ฉบับที่ 15 รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 22 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนจ่ายล่วงหน้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ และการอ้างอิงถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ยกเว้นมาตรฐานฉบับต่อไปนี้ ซึ่งมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมข้อกำหนดและแนวปฏิบัติทางการบัญชี

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561) เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561) อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561) การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561) สัญญาประกันภัย

2.3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ประกอบด้วยมาตรฐานดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

ผู้บริหารของบริษัทจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องมาเริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของบริษัท เมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยผู้บริหารของบริษัท อยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวที่มีต่อบงบการเงินของบริษัท ในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอต่อไปนี้ได้ถือปฏิบัติ โดยสม่ำเสมอสำหรับงบการเงินทุกรอบระยะเวลาที่รายงาน

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารและสถาบันการเงินและเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งมีกำหนดระยะเวลา 3 เดือน หรือน้อยกว่า

3.2 สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและนำเสนองบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาทซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท ข้อมูลทางการเงินทั้งหมดมีการเปิดเผยในงบการเงินเพื่อให้แสดงเป็นหลักพันบาท ยกเว้นที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

3.3 ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

ลูกหนี้ตามสัญญาสินเชื่อบุคคลแสดงในราคาทุนรวมดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ค่าธรรมเนียมการใช้วงเงินค้างรับสุทธิค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้ตามสัญญาสินเชื่อบุคคลชำระแสดงในราคาทุนสุทธิจากรายได้ดอกเบี้ยรอดัดบัญชี และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

3.4 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญประเมิน โดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า บริษัทตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้รวมดอกเบี้ยค้างรับและรายได้ค่าธรรมเนียมการใช้วงเงินค้างรับสุทธิจากรายได้ดอกเบี้ยรอดัดบัญชี และตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทั้งจำนวนสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกำหนดสามเดือน

บริษัทจะตัดบัญชีเป็นหนี้สูญสำหรับลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระติดต่อกันเกินหกเดือน หนี้สูญรับคืนของรายการดังกล่าวจะถูกบันทึกเป็นรายได้อื่นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.5 การปรับ โครงสร้างหนี้

ในการปรับโครงสร้างหนี้ โดยการผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ ให้แก่ลูกหนี้ บริษัทจะบันทึก ส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการคำนวณราคาตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้ โดยการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของ กระแสเงินสดรับตามเงื่อนไขใหม่ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกันใหม่ในการคิดผลต่างระหว่างราคา ตามบัญชีใหม่ที่คำนวณได้ที่ต่ำกว่าราคาตามบัญชีเดิมรวมดอกเบี้ยค้างรับของลูกหนี้จะบันทึกเป็น ส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาซึ่งเกิดจากการลดเงินต้นและดอกเบี้ย รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.6 ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์

การรับรู้และการวัดมูลค่า

สินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการ

ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจาก การด้อยค่า

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรง ที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุน ในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม สำหรับเครื่องมือ ที่ควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซึ่งไม่สามารถทำงานได้โดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นให้ถือว่า ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ ไม่เท่ากันต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากหากจากกัน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ คือผลต่างระหว่าง สิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและ อุปกรณ์ โดยรับรู้สุทธิเป็นรายได้อื่นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแทนส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการ ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ บริษัทจะได้รับประโยชน์ เศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทนจะถูกตัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุง ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่นเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการเปลี่ยนแทนอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือ ของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น คำนวณ โดยวิธี เส้นตรงตามเกณฑ์อายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการใช้งาน ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	5 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

บริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการติดตั้ง

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือ ถูกทบทวนอย่างน้อย ที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่บริษัทซื้อและมีอายุการใช้งานจำกัด แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่า คงเหลือ

คำตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งไม่รวมค่าความนิยม โดยเริ่มต้นจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์ ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์สำหรับปีปัจจุบันและปีเปรียบเทียบแสดงได้ดังนี้

ค่าลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์	5, 10 ปี
เครื่องหมายการค้า	10 ปี

3.8 การด้อยค่า

ยอดสินทรัพย์ตามบัญชีของบริษัทได้รับการทบทวน ณ ทุกวันที่ในรายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่มีข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืนสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือยังไม่พร้อมใช้งานจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

ขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

การคำนวณมูลค่าคาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้ อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น จะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วยการกลับรายการด้อยค่า

การกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า

ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่เคยรับรู้ในงวดก่อนจะถูกประเมิน ณ ทุกวันที่ที่ออกรายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการ หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการเพียงเท่าที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือคำตัดจำหน่าย เสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่ามาก่อน

3.9 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยบันทึกเริ่มแรกในมูลค่ายุติธรรมหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการเกิดหนี้สินภายหลังจากการบันทึกหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจะบันทึกต่อมาโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย ผลต่างระหว่างยอดหนี้เริ่มแรกและยอดหนี้เมื่อครบกำหนดไถ่ถอนจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตลอดอายุการกู้ยืม โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.10 เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์

เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ได้ถูกนำมาใช้เพื่อจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

หนี้สินที่มีค่าเป็นเงินตราต่างประเทศและได้รับการป้องกันความเสี่ยงด้วยสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญานั้น

ผลต่างที่เกิดจากสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยรับรู้และบันทึกโดยปรับปรุงกับดอกเบี้ยจ่ายของเงินกู้ยืมที่ได้รับการป้องกันความเสี่ยงนั้น

3.11 ผลประโยชน์พนักงาน

โครงการสมทบเงิน

โครงการสมทบเงินเป็นโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงานซึ่งกิจการจ่ายสมทบเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนไปอีกกิจการหนึ่งแยกต่างหาก (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) และจะไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพัน โดยอนุมาณที่จะต้องจ่ายสมทบเพิ่มเติม ภาระผูกพันในการสมทบเข้าโครงการสมทบเงินจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในรอบระยะเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้กับกิจการ

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นโครงการผลประโยชน์พนักงานตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงาน ภาระผูกพันสุทธิของบริษัทจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ถูกคำนวณจากการประมาณผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและในงวดก่อนๆ ผลประโยชน์ดังกล่าวได้มีการคิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน อัตราคิดลดเป็นอัตรา ณ วันที่รายงานจากพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดใกล้เคียงกับระยะเวลาของภาระผูกพันของบริษัท และมีสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่ายการคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาต โดยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้

กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานวัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระสำหรับการจ่ายโบนัสและชดเชยสิทธิการลางานที่เป็นเงินสครยะสั้น หากบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุমানที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานให้ในอดีตและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

3.12 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อ บริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงถึงภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า

ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าประมาณขึ้นจากการคิดลดกระแสเงินสดของจำนวนภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าที่จะจ่ายในอนาคต โดยต้นทุนดังกล่าวได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า

3.13 รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ในรายงาน แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งเกิดจากรายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งบันทึกตามเกณฑ์ราคาทุนเดิม แปลงค่าเป็นสกุลเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

3.14 กำไรต่อหุ้น

บริษัทใช้วิธีจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยผู้ถือหุ้นในระหว่างงวดในการคำนวณกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

การใช้จำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นในระหว่างงวดสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่จำนวนทุนของผู้ถือหุ้นจะแปรผันในระหว่างงวด ซึ่งเป็นผลมาจากจำนวนหุ้นที่มากขึ้นหรือน้อยลง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง จำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือ โดยผู้ถือหุ้นระหว่างงวด คือจำนวนหุ้นสามัญที่ถือโดยหุ้นต้นงวด ปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืนหรือที่ออกจำหน่ายในระหว่างงวด คูณด้วยสัดส่วนของเวลา ซึ่งหมายถึง สัดส่วนจำนวนวันซึ่งมีหุ้นดังกล่าวเทียบต่อจำนวนวันทั้งสิ้นในงวดนั้น อนึ่ง ในบางสถานการณ์ บริษัทอาจใช้วิธีประมาณการถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักอย่างสมเหตุสมผลแทนการคำนวณอย่างละเอียด

3.15 รายได้

รายได้จากสัญญาสินเชื่อบุคคล รับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับและรายได้ค่าธรรมเนียมการใช้วงเงินตามเกณฑ์คงค้างตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ยกเว้นกรณีลูกค้าค้างชำระเงินต้นและดอกเบี้ยตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปรับรู้ตามเกณฑ์เงินสด

รายได้จากสัญญาสินเชื่อผ่อนชำระ รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์คงค้างตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ โดยการปันส่วนรายได้ดอกเบี้ยรอดตัดบัญชีตลอดระยะเวลาการผ่อนชำระตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ยกเว้นกรณีลูกค้าค้างชำระเงินต้นและดอกเบี้ยตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปรับรู้ตามเกณฑ์เงินสด

รายได้ค่าธรรมเนียมชำระเงินล่าช้าและค่าธรรมเนียมติดตามทวงถามรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.16 หนี้สูญที่ได้รับคืน

หนี้สูญที่ได้รับคืนจะถูกบันทึกเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่บริษัทได้รับชำระ

3.17 สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่าจะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน รายจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

3.18 ต้นทุนทางการเงิน

ดอกเบี้ยจ่าย และค่าตัดจำหน่ายค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้และเงินกู้ยืมบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเกิดขึ้น ดอกเบี้ยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่างวดตามสัญญาเช่าการเงินบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.19 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีประกอบด้วยภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น หรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน ได้แก่ ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ โดยคำนวณจากกำไร หรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการในปีก่อนๆ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชี ของสินทรัพย์และหนี้สินและจำนวนที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายทางภาษี

การวัดมูลค่าของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต้องสะท้อนถึงผลกระทบทางภาษีที่จะเกิดจากลักษณะ วิธีการที่บริษัทคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่คาดว่าจะใช้กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการกลับ รายการโดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน

ในการกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี บริษัทต้องคำนึงถึง ผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น และมีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ บริษัทเชื่อว่าได้ตั้งภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่จะจ่าย ในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึง การตีความทางกฎหมายภาษี และจากประสบการณ์ในอดีต การประเมินนี้อยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐาน และอาจจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่ๆอาจจะทำให้ บริษัท เปลี่ยนการตัดสินใจ โดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลง ในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงวดที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถหักกลบได้ เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สิน ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้นี้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน สำหรับหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันนั้นกิจการมีความตั้งใจ จะจ่ายชำระหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืน สินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าว สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ ทุกวันที่รายงานและจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

3.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ไม่ว่าราคานั้นจะสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือประมาณมาจากเทคนิคการประเมินมูลค่า ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง บริษัทพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า

นอกจากนี้ การวัดมูลค่ายุติธรรมได้จัดลำดับชั้นเป็นระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 โดยแบ่งตามลำดับชั้นของข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ และตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- ระดับที่ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ระดับที่ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

3.21 การประมาณการและใช้วิจารณญาณ

ในการจัดทำงบการเงินนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน บริษัทต้องอาศัยดุลยพินิจของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายการบัญชี การประมาณการและการตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการแสดงจำนวนสินทรัพย์ หนี้สินและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน รวมทั้งการแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายของปีบัญชี ถึงแม้ว่าการประมาณการของผู้บริหาร ได้พิจารณาอย่างสมเหตุสมผลภายใต้เหตุการณ์ ณ ขณะนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างไปจากประมาณการนั้น

การใช้ดุลยพินิจที่สำคัญในการใช้นโยบายการบัญชี มีดังต่อไปนี้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

บริษัทกำหนดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยใช้สมมติฐานและดุลยพินิจหลายประการในการประมาณการ โดยผู้บริหาร ซึ่งรวมถึงการพิจารณาโดยประมาณจำนวนหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้ การประมาณดังกล่าวอาศัยประสบการณ์ของบริษัทในการเก็บเงินจากลูกหนี้ ฝ่ายบริหารมีการทบทวนประมาณการ และข้อสมมติฐานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

4. ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

รายการที่ไม่เป็นตัวเงินที่มีสาระสำคัญในข้อมูลทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์		
หนี้สินคงค้างที่บันทึก ณ วันต้นปี	578	1,506
ซื้อส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์	27,261	58,588
	27,839	60,094
<u>หัก</u> เงินสดจ่ายเพื่อซื้อส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์	(26,070)	(59,516)
หนี้สินคงค้างที่บันทึก ณ วันสิ้นปี	1,769	578

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทบันทึกส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าที่เกี่ยวข้องกับประมาณการต้นทุนการรื้อถอนจำนวน 1.67 ล้านบาท และ 2.83 ล้านบาท ตามลำดับ

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		
หนี้สินคงค้างที่บันทึก ณ วันต้นปี	597	655
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8,864	39,424
	9,461	40,079
<u>หัก</u> เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(9,461)	(39,482)
หนี้สินคงค้างที่บันทึก ณ วันสิ้นปี	-	597

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท เพื่อรองรับการจ่ายปันผลเป็นหุ้นจำนวน 1,500.00 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 24 และ 25)

การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินจากกิจกรรมจัดหาเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	เงินกู้ยืม ระยะสั้นจาก สถาบันการเงิน	เงินกู้ยืม ระยะยาวจาก สถาบันการเงิน	หุ้นกู้	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	3,152,128	11,694,598	16,065,015	30,911,741
การเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสด				
เงินสดรับ	42,014,988	2,684,095	2,500,000	47,199,083
เงินสดจ่าย	(41,777,804)	(3,887,764)	(3,000,000)	(48,665,568)
การเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่เงินสด				
ครบกำหนด	(455,000)	-	-	(455,000)
ต่ออายุ	455,000	-	-	455,000
ค่าธรรมเนียมในการออก หุ้นกู้และเงินกู้ยืมรอดัตตบัญญัติ	(3,464)	2,667	15,319	14,522
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,385,848	10,493,596	15,580,334	29,459,778
				หน่วย : พันบาท
	เงินกู้ยืม ระยะสั้นจาก สถาบันการเงิน	เงินกู้ยืม ระยะยาวจาก สถาบันการเงิน	หุ้นกู้	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	3,588,616	13,528,866	12,552,143	29,669,625
การเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสด				
เงินสดรับ	29,844,864	3,793,740	3,500,000	37,138,604
เงินสดจ่าย	(30,282,048)	(5,629,922)	-	(35,911,970)
การเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่เงินสด				
ครบกำหนด	(600,000)	-	-	(600,000)
ต่ออายุ	600,000	-	-	600,000
ค่าธรรมเนียมในการออก หุ้นกู้และเงินกู้ยืมรอดัตตบัญญัติ	696	1,914	12,872	15,482
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,152,128	11,694,598	16,065,015	30,911,741

5. รายการบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงิน บุคคลหรือกิจการเป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท หากบริษัทมีอำนาจควบคุมหรือควบคุมร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อบุคคลหรือกิจการ ในการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารหรือในทางกลับกัน โดยที่บริษัทมีการควบคุมเดียวกันหรือมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญเดียวกัน การเกี่ยวข้องกันนี้อาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกิจการ ความสัมพันธ์ที่มีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่จัดตั้ง /สัญชาติ	ลักษณะความสัมพันธ์
ACOM CO., LTD.	ให้บริการทางการเงินแก่ผู้บริโภครายย่อย	ญี่ปุ่น	เป็นบริษัทใหญ่ถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 71.00
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	ธนาคารพาณิชย์	ไทย	เป็นสถาบันการเงินในกลุ่ม Mitsubishi UFJ Financial Group (MUFG) โดยถือหุ้นในบริษัทใหญ่ร้อยละ 40.19
MUFG Bank, Ltd.	ธนาคารพาณิชย์	ญี่ปุ่น	เป็นสถาบันการเงินในกลุ่ม Mitsubishi UFJ Financial Group (MUFG) โดยถือหุ้นในบริษัทใหญ่ร้อยละ 40.19
บริษัทบางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเจิส จำกัด	ให้บริการสัญญาเช่า	ไทย	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันในกลุ่ม Mitsubishi UFJ Financial Group (MUFG) โดยถือหุ้นในบริษัทใหญ่ร้อยละ 40.19
บริษัท จีซีที แมนเนจเม้นท์ (ไทยแลนด์) จำกัด ผู้บริหารสำคัญ	ลงทุนในบริษัทอื่น	ไทย ญี่ปุ่น, ไทย	เป็นบริษัทถือหุ้นในบริษัทร้อยละ 25.00 บุคคลที่มีอำนาจและรับผิดชอบการวางแผนสั่งการ และควบคุมกิจกรรมต่างๆของกิจการไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อม ทั้งนี้ รวมถึงกรรมการของกิจการ (ไม่ว่าจะทำหน้าที่ในระดับบริหารหรือไม่)

นโยบายการกำหนดราคาสำหรับรายการแต่ละประเภทอธิบายได้ดังต่อไปนี้

รายการ	นโยบายการกำหนดราคา
ต้นทุนทางการเงิน	
ดอกเบี้ยจ่าย	ตามที่ตกลงในสัญญา
ค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	ตามที่ตกลงในสัญญา

The Bank of Tokyo - Mitsubishi UFJ (“BTMU”) ได้เปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น “MUFG Bank, Ltd.” ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561

Mitsubishi UFJ Trust and Banking Corporation (“MUTB”) และ MUFG Bank, Ltd. เป็นบริษัทย่อยที่ถือหุ้น โดย Mitsubishi UFJ Financial Group (“MUFG”) โดย ณ วันที่ 16 เมษายน 2561 ธุรกิจบางส่วน ของ MUTB ได้ถูกโอนไปยัง MUFG Bank, Ltd. และในวันเดียวกัน รายการทั้งหมดภายใต้สัญญา ระหว่างบริษัทและ MUTB ได้ถูกโอนไปยัง MUFG Bank, Ltd.

รายการที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ต้นทุนทางการเงิน		
บริษัทใหญ่		
ค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	-	2,364
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน		
ดอกเบี้ยจ่าย	175,238	186,224
ค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	1,069	1,144
ค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้	12,163	12,065
ค่าธรรมเนียมเริ่มแรก	2,668	3,272
ค่าธรรมเนียมยกเลิกสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ย	42,649	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		
ผู้บริหารสำคัญ		
ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ (ผลประโยชน์ระยะสั้น)	97,740	90,758
ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ (ผลประโยชน์ระยะยาว)	6,333	10,864

ยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน		
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	330,000	50,000
MUFG Bank, Ltd., Singapore branch : ไม่มี		
(31 ธันวาคม 2560 : 16.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)	-	532,816
รวม	330,000	582,816

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินจากกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.91 ถึงร้อยละ 1.99 ต่อปี และร้อยละ 2.06 ถึงร้อยละ 2.40 ต่อปี ตามลำดับ

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน		
MUFG Bank, Ltd., Singapore branch		
16.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		
(31 ธันวาคม 2560 : 8.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)	577,075	284,960
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	300,000	500,000
บริษัทบางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด	-	300,000
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน		
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน		
MUFG Bank, Ltd., Singapore branch		
24.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		
(31 ธันวาคม 2560 : 41.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)	847,470	1,424,545
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	3,384,094	1,600,000
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) : ไม่มี		
(31 ธันวาคม 2560 : 30.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)	-	1,084,094
รวม	<u>5,108,639</u>	<u>5,193,599</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.58 ถึงร้อยละ 4.90 ต่อปี และร้อยละ 2.87 ถึงร้อยละ 5.33 ต่อปี ตามลำดับ

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
เจ้าหนี้อื่น		
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน		
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)		
	21,115	25,554
MUFG Bank, Ltd., Singapore branch		
	495	4,552
บริษัทบางกอก มิตซูบิชิ ยูเอฟเจ ลิส จำกัด		
	-	2,665
รวม	<u>21,610</u>	<u>32,771</u>

หน่วย : พันบาท

	2561	2560
ค่าธรรมเนียมการค้ำประกันค้ำจ่าย บริษัทใหญ่		
ACOM CO., LTD.	-	34
รวม	-	34
ค่าธรรมเนียมในการออกเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้รอการรับรู้ (แสดงเป็นส่วนหักจากเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้) กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน		
MUFG Bank, Ltd.	14,429	29,114
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	96	63
รวม	14,525	29,177

สัญญาสำคัญที่ทำกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

สัญญาค่าธรรมเนียมค้ำประกัน

บริษัท ได้ทำสัญญากับบริษัท ACOM CO., LTD. ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ โดยได้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินของบริษัทภายใต้สัญญาเงินกู้ยืมกับสถาบันการเงิน (ถ้ามี) ในกรณี บริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละของยอดคงเหลือของเงินกู้ยืมตามที่ระบุในสัญญา เว้นแต่บริษัทจะแจ้งคำขอยกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการล่วงหน้า

บริษัท ได้ทำสัญญากับ MUFG Bank, Ltd. ซึ่งเป็นสถาบันการเงินในกลุ่ม Mitsubishi UFJ Financial Group โดยได้ค้ำประกันการออกหุ้นกู้ของบริษัทภายใต้สัญญาการออกหุ้นกู้ ในกรณี บริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละของยอดคงเหลือของหุ้นกู้ตามที่ระบุในสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย

บริษัท ได้ทำสัญญากับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย โดยการแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยตามที่ระบุในสัญญา (หมายเหตุข้อ 12)

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

บริษัท ได้ทำสัญญากับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินไทยที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว โดยการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่ตามที่ระบุในสัญญา (หมายเหตุข้อ 12)

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
เงินสดในมือ	278,484	308,099
เงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน	172,504	267,010
เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์	184,122	102,124
รวม	635,110	677,233

ในปี 2561 และ 2560 เงินฝากธนาคารข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.10 ถึงร้อยละ 0.60 ต่อปี และร้อยละ 0.10 ถึงร้อยละ 0.60 ต่อปี ตามลำดับ

7. ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

หน่วย : พันบาท

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	ลูกหนี้ตามสัญญา สินเชื่อบุคคล	ลูกหนี้ตามสัญญา สินเชื่อผ่อนชำระ	รวม	ลูกหนี้ตามสัญญา สินเชื่อบุคคล	ลูกหนี้ตามสัญญา สินเชื่อผ่อนชำระ	รวม
	ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม	53,951,955	138,842	54,090,797	51,272,454	132,870	51,405,324
หัก รายได้ดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี	-	(11,600)	(11,600)	-	(13,166)	(13,166)
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,299,886)	(2,574)	(3,302,460)	(3,288,936)	(2,773)	(3,291,709)
สุทธิ	50,652,069	124,668	50,776,737	47,983,518	116,931	48,100,449
ถึงกำหนดชำระเกินหนึ่งปี						
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม	-	38,040	38,040	-	37,659	37,659
หัก รายได้ดอกเบี้ยรอดตัดบัญชี	-	(757)	(757)	-	(2,415)	(2,415)
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(623)	(623)	-	(689)	(689)
สุทธิ	-	36,660	36,660	-	34,555	34,555
รวม	50,652,069	161,328	50,813,397	47,983,518	151,486	48,135,004

หน่วย : พันบาท

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2561			2560		
หนี้สูญ	3,903,524	3,832	3,907,356	3,667,421	5,362	3,672,783
หนี้สงสัยจะสูญ (กลับรายการ)	10,950	(265)	10,685	262,485	(564)	261,921
รวม	3,914,474	3,567	3,918,041	3,929,906	4,798	3,934,704

การวิเคราะห์อายุของลูกหนี้เงินให้กู้ยืม มีดังนี้

หน่วย : พันบาท

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	ลูกหนี้	ลูกหนี้	รวม	ลูกหนี้	ลูกหนี้	รวม
	ตามสัญญา สินเชื่อบุคคล	ตามสัญญา สินเชื่อผ่อนชำระ		ตามสัญญา สินเชื่อบุคคล	ตามสัญญา สินเชื่อผ่อนชำระ	
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	50,765,066	175,166	50,940,232	48,399,002	167,432	48,566,434
เกินครบกำหนดชำระ						
น้อยกว่าและเท่ากับ 3 เดือน	2,061,096	1,096	2,062,192	1,750,828	2,181	1,753,009
มากกว่า 3 เดือนขึ้นไป	1,125,793	620	1,126,413	1,122,624	916	1,123,540
	53,951,955	176,882	54,128,837	51,272,454	170,529	51,442,983
หัก รายได้ดอกเบี้ยรอดบัญชี	-	(12,357)	(12,357)	-	(15,581)	(15,581)
รวม	53,951,955	164,525	54,116,480	51,272,454	154,948	51,427,402
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,299,886)	(3,197)	(3,303,083)	(3,288,936)	(3,462)	(3,292,398)
สุทธิ	50,652,069	161,328	50,813,397	47,983,518	151,486	48,135,004

ลูกหนี้ตามสัญญาสินเชื่อบุคคล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
สินเชื่อเงินสดหมุนเวียน	52,032,817	49,404,675
สินเชื่อเงินสดประเภทชำระขั้นต่ำ	1,919,138	1,867,779
รวม	53,951,955	51,272,454

สินเชื่อเงินสดหมุนเวียนเป็นสินเชื่อที่ลูกหนี้สามารถจ่ายคืนทันทีที่สะดวกโดยมีจำนวนเงินชำระคืนรายเดือนขั้นต่ำตั้งแต่ร้อยละ 3 ของยอดสินเชื่อคงค้างตามที่ระบุในสัญญากู้ยืม บริษัทจัดประเภทสินเชื่อเงินสดหมุนเวียนทั้งจำนวนเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน

สินเชื่อเงินสดประเภทชำระขั้นต่ำเป็นสินเชื่อที่ผู้กู้มีสิทธิเลือกจ่ายชำระเต็มจำนวนทันทีที่สะดวกหรือจ่ายชำระรายเดือนโดยไม่น้อยกว่าจำนวนเงินขั้นต่ำตั้งแต่ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของยอดเงินกู้ทั้งหมดตามที่ระบุในสัญญากู้ยืม บริษัทจัดประเภทสินเชื่อเงินสดประเภทชำระขั้นต่ำทั้งจำนวนเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมียอดลูกหนี้ค้างชำระมากกว่าสามงวดเป็นจำนวนเงิน 1,126.41 ล้านบาท และ 1,123.54 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งยังคงรับรู้รายได้ บริษัทรับรู้รายได้ดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้ดังกล่าวสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เป็นจำนวนเงิน 210.36 ล้านบาท และ 201.59 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้บริษัทได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนแล้ว

ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมทั้งหมดของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เป็นสกุลเงินบาท

ในปี 2561 และ 2560 ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บต้องไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ที่ร้อยละ 15.00 ต่อปี โดยอัตรารวมสูงสุดของดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมการใช้เงินรวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 28.00 ต่อปี (Effective rate)

การปรับโครงสร้างหนี้

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้จำนวน 185.47 ล้านบาท และ 174.98 ล้านบาท ตามลำดับ

บริษัทมียอดคงค้างของลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	
	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่ได้มีการปรับโครงสร้างหนี้	40,527	1,731,081	39,792	1,689,346
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่ไม่ได้มีการปรับโครงสร้างหนี้	1,870,098	50,765,367	1,738,489	48,252,445
รวม	1,910,625	52,496,448	1,778,281	49,941,791

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทไม่มีภาระผูกพันที่จะให้ลูกหนี้กู้เพิ่มเติมภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้

8. ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ลูกหนี้ตัวแทนรับชำระ	336,784	284,814
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	47,023	41,559
อื่น ๆ	6,325	7,847
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(2,399)	(636)
รวม	387,733	333,584
	2561	2560
หนี้สงสัยจะสูญ (กลับรายการ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	(1,763)	(4,565)

9. ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์

ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : พันบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	โอนเข้า (โอนออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน					
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	400,617	14,383	(27,483)	-	387,517
เครื่องตกแต่ง ดัดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	683,902	13,844	(38,354)	142	659,534
รวม	1,084,519	28,227	(65,837)	142	1,047,051
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	327,962	29,356	(24,553)	-	332,765
เครื่องตกแต่ง ดัดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	496,557	75,010	(38,105)	-	533,462
รวม	824,519	104,366	(62,658)	-	866,227
สินทรัพย์ระหว่างดัดตั้ง	-	710	-	(142)	568
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์	260,000				181,392

หน่วย : พันบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	โอนเข้า (โอนออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน					
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	398,672	21,915	(21,158)	1,188	400,617
เครื่องตกแต่ง ดัดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	913,506	38,314	(267,918)	-	683,902
รวม	1,312,178	60,229	(289,076)	1,188	1,084,519
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	293,723	55,122	(20,883)	-	327,962
เครื่องตกแต่ง ดัดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	682,944	80,457	(266,844)	-	496,557
รวม	976,667	135,579	(287,727)	-	824,519
สินทรัพย์ระหว่างดัดตั้ง	-	1,188	-	(1,188)	-
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์	335,511				260,000
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
2561					104,366
2560					135,579

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ราคาทุนของส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่าและอุปกรณ์ของบริษัทที่ได้ตัดค่าเสื่อมราคาครบแล้วและยังคงใช้งานอยู่มีจำนวนประมาณ 579.38 ล้านบาท และ 412.81 ล้านบาท ตามลำดับ

10. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : พันบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	โอนเข้า (โอนออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	348,860	353	-	2,862	352,075
เครื่องหมายการค้า	1,350	1,664	-	696	3,710
รวม	350,210	2,017	-	3,558	355,785
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	205,376	48,345	-	-	253,721
เครื่องหมายการค้า	1,349	121	-	-	1,470
รวม	206,725	48,466	-	-	255,191
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างติดตั้ง	838	6,847	(838)	(3,558)	3,289
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	144,323				103,883

หน่วย : พันบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	โอนเข้า (โอนออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	310,274	37,960	-	626	348,860
เครื่องหมายการค้า	1,350	-	-	-	1,350
รวม	311,624	37,960	-	626	350,210
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	162,730	42,646	-	-	205,376
เครื่องหมายการค้า	1,349	-	-	-	1,349
รวม	164,079	42,646	-	-	206,725
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างติดตั้ง	4,038	1,464	(4,038)	(626)	838
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	151,583				144,323

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561

48,466

2560

42,646

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของบริษัทที่ได้ตัดค่าตัดจำหน่ายครบแล้วและยังคงใช้งานอยู่มีจำนวนประมาณ 123.29 ล้านบาท และ 104.26 ล้านบาท ตามลำดับ

11. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม (ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	660,958	658,607
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม (หนี้สูญตัดบัญชี)	130,509	130,897
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	19,881	19,397
ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	12,126	12,403
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน		
(รวมสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศ		
และอัตราดอกเบี้ย)	48,341	67,321
อื่นๆ	2,008	2,431
รวม	873,823	891,056
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
ค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว	(5,399)	(8,813)
รวม	(5,399)	(8,813)
สุทธิ	868,424	882,243

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีที่เกิดขึ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	รายการ ที่รับรู้เข้า กำไร (ขาดทุน)	รายการ ที่รับรู้เข้า กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม (ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	658,607	2,351	-	660,958
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม (หนี้สูญตัดบัญชี)	130,897	(388)	-	130,509
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	19,397	1,433	(949)	19,881
ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	12,403	(277)	-	12,126
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน (รวมสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ย)	67,321	(18,980)	-	48,341
อื่นๆ	2,431	(423)	-	2,008
	891,056	(16,284)	(949)	873,823
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี				
ค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว	(8,813)	3,414	-	(5,399)
	(8,813)	3,414	-	(5,399)
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	882,243	(12,870)	(949)	868,424

	หน่วย : พันบาท			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	รายการ ที่รับรู้เข้า	รายการ ที่รับรู้เข้า	ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	1 มกราคม 2560	กำไร (ขาดทุน)	กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธันวาคม 2560
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม (ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	607,136	51,471	-	658,607
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม (หนี้สูญตัดบัญชี)	94,322	36,575	-	130,897
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	16,849	2,086	462	19,397
ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	10,881	1,522	-	12,403
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน (รวมสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ย)	(116,717)	184,038	-	67,321
อื่นๆ	2,818	(387)	-	2,431
	<u>615,289</u>	<u>275,305</u>	<u>462</u>	<u>891,056</u>
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี				
ค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว	(11,767)	2,954	-	(8,813)
	<u>(11,767)</u>	<u>2,954</u>	<u>-</u>	<u>(8,813)</u>
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	<u>603,522</u>	<u>278,259</u>	<u>462</u>	<u>882,243</u>

12. หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หน่วย : พันบาท

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	เงินกู้ยืม	เงินกู้ยืม	หุ้นกู้	รวม	เงินกู้ยืม	เงินกู้ยืม	หุ้นกู้	รวม
	ระยะสั้นจาก สถาบันการเงิน	ระยะยาวจาก สถาบันการเงิน			ระยะสั้นจาก สถาบันการเงิน	ระยะยาวจาก สถาบันการเงิน		
ส่วนที่หมุนเวียน								
เงินต้น	3,390,000	3,517,975	3,964,800	10,872,775	3,152,816	2,803,669	3,000,000	8,956,485
หัก ค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้ และเงินกู้ยืมรอตัดบัญชี	(4,152)	(575)	(5,216)	(9,943)	(688)	(380)	(1,049)	(2,117)
สุทธิ	3,385,848	3,517,400	3,959,584	10,862,832	3,152,128	2,803,289	2,998,951	8,954,368
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน								
เงินต้น	-	6,978,104	11,639,600	18,617,704	-	8,896,079	13,104,400	22,000,479
หัก ค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้ และเงินกู้ยืมรอตัดบัญชี	-	(1,908)	(18,850)	(20,758)	-	(4,770)	(38,336)	(43,106)
สุทธิ	-	6,976,196	11,620,750	18,596,946	-	8,891,309	13,066,064	21,957,373
รวม	3,385,848	10,493,596	15,580,334	29,459,778	3,152,128	11,694,598	16,065,015	30,911,741
- ส่วนที่มีหลักประกัน*	-	-	2,092,310	2,092,310	-	-	2,080,132	2,080,132
- ส่วนที่ไม่มีหลักประกัน	3,385,848	10,493,596	13,488,024	27,367,468	3,152,128	11,694,598	13,984,883	28,831,609
รวม	3,385,848	10,493,596	15,580,334	29,459,778	3,152,128	11,694,598	16,065,015	30,911,741

* บริษัทมีการให้บริษัทใหญ่และสถาบันการเงินต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่งออกหนังสือค้ำประกัน เพื่อประกันการชำระเงินของบริษัทภายใต้เงื่อนไขเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ ตามลำดับ

ยอดหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำแนกตามประเภทสกุลเงินดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
สกุลเงินบาท	23,257,966	22,403,887
สกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา	5,604,612	7,910,654
สกุลเงินเยน	597,200	597,200
รวม	<u>29,459,778</u>	<u>30,911,741</u>

ในปี 2561 และ 2560 หนี้สินดังกล่าวข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.66 ถึงร้อยละ 4.90 ต่อปี และร้อยละ 1.53 ถึงร้อยละ 5.33 ต่อปี ตามลำดับ

สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ย (cross currency and interest rate swap agreement) สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (interest rate swap agreement) และสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (forward foreign exchange agreement)

สกุลเงินบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (interest rate swap agreement) กับธนาคารในประเทศที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง และธนาคารในประเทศแห่งหนึ่ง จำนวนเงินรวม 2,900.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : จำนวนเงิน 1,900.00 ล้านบาท) เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย โดยการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่ตามที่ระบุในสัญญา

สกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย (cross currency and interest rate swap agreement) เพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย โดยการจ่ายดอกเบี้ยเป็นเงินบาทในอัตราคงที่ตามที่ระบุในสัญญา เพื่อแลกเปลี่ยนกับดอกเบี้ยในสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกาทุกๆ หนึ่งเดือน สามเดือน และหกเดือน ทั้งนี้ สัญญาการแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย มีดังนี้

- กับธนาคารในประเทศที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่งและธนาคารในประเทศหลายแห่งจำนวนเงินรวม 106.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยการแลกเปลี่ยนเป็นสกุลบาทจำนวน 3,528.95 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : จากเงินรวม 144.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยการแลกเปลี่ยนเป็นสกุลบาทจำนวน 4,898.00 ล้านบาท)

- กับสาขาในประเทศของธนาคารต่างประเทศหลายแห่งจำนวนเงินรวม 59.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยการแลกเปลี่ยนเป็นสกุลบาทจำนวน 2,090.24 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : จากเงินรวม 71.83 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยการแลกเปลี่ยนเป็นสกุลบาทจำนวน 2,508.95 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (forward foreign exchange agreement) กับธนาคารในประเทศแห่งหนึ่ง จำนวนเงินรวม 16.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่ากับ 532.82 ล้านบาท เพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้ชำระคืนหนี้สินดังกล่าวแล้วทั้งจำนวน

สกุลเงินเยน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย (cross currency and interest rate swap agreement) กับธนาคารในประเทศที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง และธนาคารในประเทศแห่งหนึ่งจำนวนเงินรวม 2,000.00 ล้านเยน โดยการแลกเปลี่ยนเป็นสกุลบาทจำนวน 597.20 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : จำนวนเงิน 2,000.00 ล้านเยน โดยการแลกเปลี่ยนเป็นสกุลบาทจำนวน 597.20 ล้านบาท) เพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย โดยการจ่ายดอกเบี้ยเป็นเงินบาทในอัตราคงที่ตามที่ระบุในสัญญาเพื่อแลกเปลี่ยนกับดอกเบี้ยในสกุลเยนทุกๆสามเดือนและหกเดือน

หุ้นกู้

หุ้นกู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

	วันที่จำหน่าย	วันที่ครบกำหนดชำระ	จำนวนครั้ง	มีหลักประกัน/ ไม่มีหลักประกัน	จำนวนหน่วย	มูลค่าต่อหน่วย	2561	2560
							พันบาท	พันบาท
1	26 กันยายน 2557	26 กันยายน 2562	ครั้งที่ 1	มีหลักประกัน	30	1,000,000 เหรียญสหรัฐฯ	964,800	964,800
2	24 กุมภาพันธ์ 2558	24 กุมภาพันธ์ 2563	ครั้งที่ 1	มีหลักประกัน	35	1,000,000 เหรียญสหรัฐฯ	1,139,600	1,139,600
3	12 มีนาคม 2558	12 มีนาคม 2561	ครั้งที่ 1	ไม่มีหลักประกัน	1,500,000	1,000 บาท	-	1,500,000
		12 มีนาคม 2563	ครั้งที่ 2	ไม่มีหลักประกัน	1,000,000	1,000 บาท	1,000,000	1,000,000
4	30 กันยายน 2558	30 กันยายน 2561	ครั้งที่ 1	ไม่มีหลักประกัน	1,500,000	1,000 บาท	-	1,500,000
		30 กันยายน 2563	ครั้งที่ 2	ไม่มีหลักประกัน	500,000	1,000 บาท	500,000	500,000
5	25 กุมภาพันธ์ 2559	25 กุมภาพันธ์ 2562	ครั้งที่ 1	ไม่มีหลักประกัน	2,000,000	1,000 บาท	2,000,000	2,000,000
		25 กุมภาพันธ์ 2564	ครั้งที่ 2	ไม่มีหลักประกัน	2,000,000	1,000 บาท	2,000,000	2,000,000
6	15 กันยายน 2559	15 กันยายน 2562	ครั้งที่ 1	ไม่มีหลักประกัน	1,000,000	1,000 บาท	1,000,000	1,000,000
		15 กันยายน 2566	ครั้งที่ 2	ไม่มีหลักประกัน	1,000,000	1,000 บาท	1,000,000	1,000,000
7	30 มีนาคม 2560	30 มีนาคม 2565	ครั้งที่ 1	ไม่มีหลักประกัน	1,500,000	1,000 บาท	1,500,000	1,500,000
8	7 มิถุนายน 2560	7 มิถุนายน 2567	ครั้งที่ 2	ไม่มีหลักประกัน	1,000,000	1,000 บาท	1,000,000	1,000,000
9	24 พฤศจิกายน 2560	24 พฤศจิกายน 2564	ครั้งที่ 3	ไม่มีหลักประกัน	1,000,000	1,000 บาท	1,000,000	1,000,000
10	27 เมษายน 2561	27 เมษายน 2564	ครั้งที่ 1	ไม่มีหลักประกัน	1,000,000	1,000 บาท	1,000,000	-
11	22 ตุลาคม 2561	22 ตุลาคม 2563	ครั้งที่ 2	ไม่มีหลักประกัน	1,500,000	1,000 บาท	1,500,000	-
							15,604,400	16,104,400
				หัก ค่าธรรมเนียมในการออกหุ้นกู้			(24,066)	(39,385)
							15,580,334	16,065,015
				หัก หุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี			(3,959,584)	(2,998,951)
				หุ้นกู้ระยะยาว – สุทธิ			11,620,750	13,066,064

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 หุ้นกู้ดังกล่าวมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.99 ถึงร้อยละ 4.10 ต่อปี และร้อยละ 2.07 ถึงร้อยละ 4.10 ต่อปี ตามลำดับ

13. เจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมการค้ำประกันค้ำจ่าย		
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	21,610	32,805
- สถาบันการเงินอื่น	150,865	177,502
เจ้าหนี้อื่น	101,045	76,936
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายค้ำจ่าย	19,912	19,950
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายและอื่นๆ	482,738	377,989
รวม	776,170	685,182

14. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

บริษัทมีโครงการผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ซึ่งจัดเป็นโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน

ค่าใช้จ่ายที่บันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	9,319	8,241
ดอกเบี้ยของภาระผูกพัน	2,756	2,193
รวม	12,075	10,434

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ยอดยกมาของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	96,988	84,244
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	9,319	8,241
ดอกเบี้ยของภาระผูกพัน	2,756	2,193
(กำไร) ขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้		
- จากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางประชากรศาสตร์	-	1,188
- จากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(7,214)	(3,408)
- จากการปรับปรุงจากประสบการณ์	2,470	4,530
จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	(4,913)	-
ยอดยกไปของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	99,406	96,988

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการคำนวณภาระผูกพันภายใต้โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

	2561	2560
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 22.92 ต่อปี ขึ้นอยู่กับช่วงอายุของพนักงาน	ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 22.90 ต่อปี ขึ้นอยู่กับช่วงอายุของพนักงาน
อัตราคิดลด	ร้อยละ 3.50 ต่อปี	ร้อยละ 3.00 ต่อปี
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต โดยประมาณ	ร้อยละ 4.00 ต่อปี	ร้อยละ 4.00 ต่อปี

ข้อสมมติที่สำคัญในการกำหนดโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ประกอบด้วย อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนและอัตราคิดลด การวิเคราะห์ความอ่อนไหวด้านล่างได้พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ที่เกี่ยวข้องที่อาจเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผลในขณะที่ข้อสมมติอื่นคงที่ ซึ่งทำให้ภาระผูกพันเพิ่มขึ้น (ลดลง) หากสมมติฐานดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	10,913	10,982
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน - ลดลงร้อยละ 1	(8,002)	(7,937)
อัตราคิดลด - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(8,097)	(8,014)
อัตราคิดลด - ลดลงร้อยละ 1	10,803	10,896

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นอาจไม่ได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากเป็นไปได้ยากที่การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติต่างๆเกิดขึ้นแยกต่างหากจากข้อสมมติอื่น เนื่องจากข้อสมมติฐานเหล่านั้นอาจมีความสัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ในการแสดงการวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้น มูลค่าปัจจุบันของโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน คำนวณโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ซึ่งเป็นวิธีเดียวกันกับการคำนวณหนี้สินภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงานที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน

15. ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า

ภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ดังต่อไปนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ยอดต้นปี	68,867	66,964
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	2,101	4,228
จ่ายค่ารื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	(2,624)	(1,430)
กลับรายการประมาณการหนี้สิน	(3,848)	(895)
ยอดสิ้นปี	64,496	68,867

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทไม่มีภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า ที่จะถึงกำหนดภายในหนึ่งปี โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีภาระผูกพันการรื้อถอนส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า ที่จะถึงกำหนดภายในหนึ่งปีจำนวน 1.41 ล้านบาท

16. การจัดการส่วนทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทุนของบริษัทเป็นไปเพื่อการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัทเพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น

การดูแลรักษาระดับทุนของบริษัทต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์การดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามข้อกำหนดของสัญญาเงินกู้แต่ละสัญญา

บริษัทได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินให้กู้ยืมส่วนบุคคลที่มีไซ่สถาบันการเงินจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยบริษัทต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท

17. สำรองตามกฎหมาย

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 116 บริษัทจะต้องจัดสรรทุนสำรอง (“สำรองตามกฎหมาย”) อย่างน้อยร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังจากหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองดังกล่าวมีจำนวน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินสำรองนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ทุนสำรองตามกฎหมายของบริษัทมีจำนวนเท่ากับร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนแล้ว

18. รายงานทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

บริษัทดำเนินธุรกิจให้บริการทางการเงินแก่ผู้บริโภครายย่อย ซึ่งได้แก่ การให้สินเชื่อในรูปแบบของสินเชื่อบุคคลและสินเชื่อผ่อนชำระ ซึ่งมีลักษณะการดำเนินงานเป็นกลุ่มเดียวกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงพิจารณาว่าบริษัทมีส่วนงานธุรกิจเพียงส่วนงานเดียว นอกจากนี้ บริษัทดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศไทย ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงพิจารณาว่าบริษัทมีส่วนงานทางภูมิศาสตร์เพียงส่วนงานเดียว

19. รายได้อื่น

รายได้อื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
หนี้สูญรับคืน	1,029,475	972,236
อื่นๆ	113,729	102,675
รวม	1,143,204	1,074,911

20. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เกิดขึ้นภายหลังจากหักค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,609,940	1,576,965
ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	263,847	308,234
ค่านายหน้า	210,859	155,558
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	152,832	178,225
ค่าเช่า	306,434	322,402
ค่าภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์	519,033	485,309
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	3,918,041	3,930,139
อื่นๆ	710,431	646,521
รวม	7,691,417	7,603,353

21. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัท ได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยมีพนักงานของบริษัทเป็นสมาชิกกองทุน และจัดการโดย บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง (จำกัด) ภายใต้ข้อบังคับของกองทุน พนักงานต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 7 ของเงินเดือนพนักงาน และบริษัทจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 7

จำนวนเงินที่บริษัทจ่ายสมทบซึ่งบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีจำนวนเงิน 32.76 ล้านบาท และ 32.07 ล้านบาท ตามลำดับ

22. **ต้นทุนทางการเงิน**

ต้นทุนทางการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	175,238	186,224
- สถาบันการเงินอื่น	669,208	741,272
ค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	1,068	3,509
อื่นๆ	68,944	24,520
รวม	914,458	955,525

23. **ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้**

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน		
สำหรับปีปัจจุบัน	1,179,441	1,271,208
	1,179,441	1,271,208
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
การเปลี่ยนแปลงของผลต่างชั่วคราว	12,870	(278,259)
	12,870	(278,259)
รวม	1,192,311	992,949

การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท			
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	2561	อัตราภาษี (ร้อยละ)	2560
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้		5,945,125		4,972,263
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้คำนวณตามอัตราภาษีเงินได้	20.0	1,189,025	20.0	994,453
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่าย (รายได้)				
ทางบัญชีแต่มีได้เป็นค่าใช้จ่าย (รายได้) ทางภาษี		(9,584)		276,755
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ตามแบบแสดงรายการ		1,179,441		1,271,208
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ ผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นและที่กลับรายการ		12,870		(278,259)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	20.1	<u>1,192,311</u>	20.0	<u>992,949</u>

24. ทุนเรือนหุ้น

ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560 มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของ บริษัทจากจำนวน 4,500.00 ล้านบาท เป็นจำนวน 6,000.00 ล้านบาท เพื่อรองรับการจ่ายปันผลเป็นหุ้น จำนวน 1,500.00 ล้านบาท ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ ในวันที่ 27 เมษายน 2560 และได้จ่ายหุ้นปันผลดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 17 พฤษภาคม 2560 (ดูหมายเหตุข้อ 25.1)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทคำนวณจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ดังนี้

	หน่วย : หุ้น	
	2561	2560
ยอดยกมา	600,000,000	450,000,000
เพิ่มระหว่างปี	-	94,109,589
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	<u>600,000,000</u>	<u>544,109,589</u>

25. เงินปันผลจ่าย

- 25.1 ในการประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของบริษัท เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจัดสรรกำไรเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 1.14 บาท เป็นจำนวนเงินปันผลทั้งสิ้น 513.00 ล้านบาท และอนุมัติการจ่ายปันผลเป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท จำนวน 150.00 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมในอัตรา 15 หุ้นเดิมต่อ 5 หุ้นปันผล รวมมูลค่าทั้งสิ้น 1,500.00 ล้านบาท โดยบริษัทได้จ่ายเงินปันผล เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2560 และได้จ่ายหุ้นปันผลดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 17 พฤษภาคม 2560 (ดูหมายเหตุข้อ 24)
- 25.2 ในการประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของบริษัท เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2561 ผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจัดสรรกำไรเป็นเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 1.32 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 792.00 ล้านบาท เงินปันผลดังกล่าวได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นในวันที่ 9 พฤษภาคม 2561

26. เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

บริษัทมีความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจตามปกติจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามสัญญาของลูกค้า บริษัทไม่มีการถือหรือออกเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ เพื่อการเก็งกำไรหรือการค้า

การจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนที่สำคัญของธุรกิจของบริษัท บริษัทมีระบบในการควบคุมให้มีความสมดุลของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้โดยพิจารณาระหว่างต้นทุนที่เกิดจากความเสี่ยงและต้นทุนของการจัดการความเสี่ยง ฝ่ายบริหารได้มีการควบคุมกระบวนการจัดการความเสี่ยงของของบริษัทอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าเกิดความสมดุลระหว่างความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยง

การบริหารจัดการทุน

นโยบายของคณะกรรมการบริษัท คือการรักษาระดับเงินทุนให้มั่นคงเพื่อรักษานักลงทุน เจ้าหนี้และความเชื่อมั่นของตลาดและก่อให้เกิดการพัฒนาของธุรกิจในอนาคต คณะกรรมการได้มีการกำกับดูแลผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งบริษัทพิจารณาจากสัดส่วนของผลตอบแทนจากกิจกรรมดำเนินงานต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม อีกทั้งยังกำกับดูแลระดับการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญ

26.1 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดในอนาคตของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าดำเนินงานและกระแสเงินสดของบริษัท บริษัทมีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืม บริษัทลดความเสี่ยงดังกล่าวโดยการใช้เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเพื่อใช้ในการจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย (ดูหมายเหตุข้อ 12)

26.2 ความเสี่ยงจากเงินตราต่างประเทศ

บริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเกิดจากเงินกู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บริษัทได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามระยะเวลาถึงกำหนดชำระของสัญญากู้ยืมเพื่อป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ดูหมายเหตุข้อ 12)

26.3 ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่ถูกค้าหรือคู่สัญญาไม่สามารถชำระหนี้แก่บริษัทตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้เมื่อครบกำหนด ฝ่ายบริหารได้กำหนดนโยบายทางด้านสินเชื่อเพื่อควบคุมความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อโดยมีกระบวนการในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รัดกุมเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น โดยกำหนดให้พนักงานอนุมัติสินเชื่อจะต้องตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับจากลูกค้าและจากร้านคู่ค้าโดยทำการตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกของบริษัท ความเสี่ยงสูงสุดทางด้านสินเชื่อแสดงไว้ในราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ ณ วันที่รายงาน

26.4 ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง

บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของบริษัทและเพื่อให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

26.5 มูลค่ายุติธรรม

ในการเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรม ดังนั้นมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินนี้จึงไม่จำเป็นต้องบ่งชี้ถึงจำนวนเงิน ซึ่งเกิดขึ้นจริงในตลาดแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน การใช้ข้อสมมติฐานทางการตลาดและหรือวิธีการประมาณที่แตกต่างกันอาจมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้น บริษัทใช้วิธีการและข้อสมมติฐานดังต่อไปนี้ ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะสั้นถือตามจำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน เนื่องจากมีระยะเวลาครบกำหนดเมื่อทวงถามถึงภายในหนึ่งปี

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัท และการจัดลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม แสดงดังตารางต่อไปนี้เป็น

	หน่วย : พันบาท						เทคนิคการประเมินมูลค่าและข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม
	ณ 31 ธันวาคม 2561		ลำดับชั้น	ณ 31 ธันวาคม 2560		ลำดับชั้น	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม	
สินทรัพย์							
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม	50,813,397	72,468,073	3	48,135,004	67,839,431	3	คิดลดกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยคำนึงถึงเงินต้นและดอกเบี้ยที่คาดว่าจะเรียกเก็บชำระได้ และคิดลดด้วยอัตราผลตอบแทนที่ไม่มีความเสี่ยง (Risk free rate)
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	-	3	-	-	3	ราคา Over the counter
หนี้สิน							
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	10,493,596	10,347,910	3	11,694,598	11,364,966	3	คิดลดกระแสเงินสดในอนาคตโดยอัตราดอกเบี้ย Over the Counter ณ วันที่ทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลารายงาน
หุ้นกู้	15,580,334	15,605,085	3	16,065,015	16,309,152	3	คิดลดกระแสเงินสดในอนาคตโดยอัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลารายงาน หรือราคา Over the counter รวมถึงต้นทุนการทำรายการ
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	389,016	3	-	628,279	3	ราคา Over the counter

27. ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	หน่วย : พันบาท	
	2561	2560
ภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุน		
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	3,290	1,956
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน	1,326	-
รวม	4,616	1,956
ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ยกเลิกไม่ได้		
ภายในหนึ่งปี	185,357	233,792
หลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	82,768	179,334
รวม	268,125	413,126

บริษัท ได้ทำสัญญาเช่าที่ทำการสำนักงาน ยานพาหนะ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หลายฉบับเป็นระยะเวลาตั้งแต่หนึ่งถึงสี่ปี ในกรณีนี้ บริษัทผู้купันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอัตราค่าเช่าต่อปีที่แตกต่างกันตามที่ระบุในสัญญา

28. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงินจากคณะกรรมการของบริษัทเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562